

Київський університет імені Бориса Грінченка

Факультет суспільно-гуманітарних наук

Кафедра всесвітньої історії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Історичне регіоназнавство
для студентів

спеціальності 032 Історія та археологія

рівня вищої освіти другого (магістерського)

освітньої програми 032.00.01 «Історія»

Київ – 2023

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти

Програма № 1450/23
Жильцов
(підпис) (прізвище, ініціали)

«   »   20 23.

Розробники:

Срібняк Ігор Володимирович доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри
всесвітньої історії

Надтока Геннадій Михайлович доктор історичних наук, професор, професор
кафедри всесвітньої історії

Викладачі:

Срібняк Ігор Володимирович доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри
всесвітньої історії

Надтока Геннадій Михайлович доктор історичних наук, професор, професор
кафедри всесвітньої історії

Рій Григорій Євгенович доктор філософії, доцент кафедри всесвітньої історії

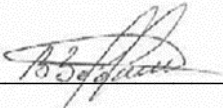
Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри всесвітньої історії
Протокол №1 від 28 серпня 2023 року

Завідувач кафедри Ігор СРІБНЯК

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми 032.00.01 Історія
28.08.2023 р.

Гарант освітньої програми Анна ГЕДЬО

Робочу програму перевірено
28.08.2023 р.

Заступник декана Віталій ЗАВАДСЬКИЙ

Пролонговано:

на 20__/20__ н. р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол №__.

на 20__/20__ н. р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол №__.

на 20__/20__ н. р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол №__.

на 20__/20__ н. р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол №__.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	Обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4/120	
Курс	1	
Семестр	1	
Кількість змістових модулів з розподілом:	4	
Обсяг кредитів	4	
Обсяг годин, в тому числі:	120	
Аудиторні	32	
Модульний контроль	8	
Семестровий контроль	-	
Самостійна робота	80	
Форма семестрового контролю	залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: поглиблене вивчення всесвітньої історії в процесі дослідження еволюції регіонів як багатовимірних просторів, що охоплюють територію континенту, кількох країн чи частину країни.

Загальні компетентності:

ІК. Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері історія та археологія.

ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 02. Здатність працювати автономно.

ЗК 06. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК 08. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗКу 10. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗКу 11. Здатність працювати самостійно та в команді.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК 01. Здатність виявляти та досліджувати історичні та археологічні джерела різних видів, аналізувати наукові тексти, узагальнювати інформацію.

СК 02. Здатність здійснювати історичні та археологічні дослідження з визначеної тематики, в тому числі використовуючи методологічний інструментарій інших гуманітарних та соціальних наук.

СК 04. Здатність виявляти специфіку в підходах до вирішення проблем в галузі історії та археології представників різних наукових напрямів та шкіл, критично осмислювати новітні досягнення історичної науки

3. Результати навчання за дисципліною

ПР-01. Аналізувати теоретичні та методологічні проблеми сучасної історичної науки, критично оцінювати стан проблеми та результати останніх досліджень.

ПР-04. Застосовувати у професійній діяльності у сфері історії та археології сучасні цифрові інструменти і технології для пошуку, збереження і оброблення інформації, у тому числі для виконання наукових досліджень і реалізації освітніх та інноваційних проектів.

ПР-05. Планувати і виконувати наукові дослідження у сфері історії та археології, висувати та перевіряти гіпотези, обирати методи дослідження, аналізувати результати, обґрунтовувати висновки.

ПР-10. Узагальнювати результати власних наукових досліджень і презентувати їх у доповідях, публікаціях державною та іноземною мовами із дотриманням принципів академічної доброчесності та професійної етики.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт				
		Аудиторна:				Самостійна
		Лекції	Семинари	Практичні	Лабораторні	
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади історичного регіонаознавства						
Тема 1. Вступ до історичного регіонаознавства.	12	2	2			8
Тема 2. Теорії в системі історичного регіонаознавства.	20	2	2			16
Модульний контроль	2					
Разом	34	4	4			24
Змістовий модуль 2. Регіоналізація в сучасному світі						
Тема 3. Регіоналізм та регіоналізація в міжнародних відносинах.	22	2	4			16
Модульний контроль	2					
Разом	24	2	4			16
Змістовий модуль 3. Джерела з історичного регіонаознавства						
Тема 6. Становлення та розвиток архівної справи в країнах Західної Європи.	22	2	4			16
Тема 7. Архіви країн Центральної та Східної Європи.	12	2	2			8
Модульний контроль	2					
Разом	36	4	6			24
Змістовий модуль 4. Архівна система США, Канади, Азії						
Тема 8. Архівна система США і Канади.	12	2	2			8
Тема 9. Особливості становлення та розвитку архівної справи у країнах Азії.	12	2	2			8
Модульний контроль	2					
Разом	26	4	4			16
Усього за курс	120	14	18			80

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

Теоретичні засади історичного регіонознавства

Тема 1. Вступ до історичного регіонознавства

Предмет і завдання курсу «Історичне регіонознавство». Термінологічний апарат історичного регіонознавства. Типологія регіонів світу. Зв'язок історичного регіонознавства з іншими навчальними дисциплінами.

Тема 2. Теорії в системі історичного регіонознавства

Геополітичні теорії. Геоекономічні теорії. Геокультурні теорії. Значення теорій багатовимірних просторів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

Регіоналізм та регіоналізація

Тема 3. Регіоналізм та регіоналізація в міжнародних відносинах

Регіоналізація і глобалізація. Сучасні моделі регіонів світу. Взаємодія і трансформація регіонів. Моделі та інститути прикордонного співробітництва.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3.

Методологія історичного регіонознавства

Тема 5. Методологічні засади експертної аналітики в контексті історичного регіонознавства

Специфіка регіонознавчих досліджень. Сутність експертної аналітики в сегменті міжрегіональних відносин. Різновиди експертної аналітики в історичному регіонознавстві. Методика підготовки регіонознавчих аналітичних матеріалів. Експертна аналітика як різновид професійної діяльності у сфері регіонознавства.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4.

Джерела з історичного регіонознавства

Тема 6. Становлення та розвиток архівної справи в країнах Західної Європи

Процес створення перших архівів у добу раннього середньовіччя. Сучасна організація управління архівами Франції. Особливості комплектування та функціонування династичних, державних та земельних архівів окремих німецьких земель. Структура та функції Федерального архіву у м. Кобленці. Заснування архівів у Великобританії та складання децентралізованої архівної системи. Державний архів Англії: організація, структура, характеристика фондів. Сучасна організація архівів Італії. Таємний архів Ватикану: історія та сучасна організація.

Тема 7. Архіви країн Центральної та Східної Європи

Заснування та розвиток архівів у Речі Посполитій. Мережа центральних державних архівів Польщі. Особливості комплектування, обліку та збереження архівних документів архівах Чехії, Словаччини, Угорщини та балканських країн. Історія архівної

справи в Данії, Швеції, Норвегії та Фінляндії: порівняльний аналіз. Архівна україніка. Матеріали з історії українського козацтва в Державному архіві Швеції у Стокгольмі.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5.

Архівна система США, Канади, Азії

Тема 8. Архівна система США і Канади

Формування архівної системи США, заснування Національного архіву. Розвиток архівної справи у США у другій половині ХХ ст. Реорганізація Національного архіву та заснування федеральних центрів документації. Закон про свободу інформації та організація використання документів. Історія формування архівної системи Канади. Структура Бібліотеки та архіву Канади. Особливості комплектування та організації зберігання документів. Використання документів і проблема доступу до архівної інформації. Архівна україніка у Канаді.

Тема 9. Особливості становлення та розвитку архівної справи у країнах Азії

Особливості процесу виникнення архівів у країнах Східної Азії (Китай, Японія, Корея). Династичні архіви. Архівна система Китайської Народної Республіки. Специфіка функціонування Національного архіву Республіки Корея та Національного архіву Японії. Архіви Туреччини. Значення документів для вивчення української історії.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекції	1	2	2	1	1	2	2	2	2
Відвідування семінарських занять	1	2	2	2	2	3	3	2	2
Відвідування практичних занять	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Робота на семінарському занятті	10	2	20	2	20	3	30	2	20
Робота на практичному занятті	10	-	-	-	-	-	-	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	1	5	2	10	2	10
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
			59		53		70		59
Разом									
Максимальна кількість балів: 241									
Розрахунок коефіцієнта: $100/241=0,414$									

6.2 Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Розділи (обсяг в годинах)	Вид контролю	Бали
Змістовий модуль I. Теоретичні засади історичного регіонаознавства		
Тема 1. Вступ до історичного регіонаознавства.	контрольні питання	5
Тема 2. Теорії в системі історичного регіонаознавства.	контрольні питання	5
Змістовий модуль 2. Регіоналізм та регіоналізація		
Тема 3. Регіоналізм та регіоналізація в міжнародних відносинах.	контрольні питання	5
Змістовий модуль 3. Джерела з історичного регіонаознавства		
Тема 6. Становлення та розвиток архівної справи в країнах Західної Європи.	контрольні питання	5
Тема 7. Архіви країн Центральної та Східної Європи.	контрольні питання	5
Змістовий модуль 4. Архівна система США, Канади, Азії		
Тема 8. Архівна система США і Канади.	контрольні питання	5
Тема 9. Особливості становлення та розвитку архівної справи у країнах Азії.	контрольні питання	5
Разом: 80 годин	Разом: 45 балів	

Критерії оцінювання самостійної роботи		
№ з/п	Максимальна кількість балів	Опис критерію
1	5	Відмінно (високий рівень знань, умінь та навичок). Студент глибоко і міцно засвоїв матеріал, вичерпно, грамотно оформив роботу.
2	4	Добре (достатній рівень знань, умінь та навичок). Студент твердо знає матеріал, не допускає істотних неточностей під час відповіді на питання та помилок в оформленні роботи.
3	2–3	Задовільно (середній рівень знань, умінь та навичок). Студент знає тільки основний матеріал, але не засвоїв його деталей, допускає неточності під час відповіді на питання, наявні помилки в оформленні роботи.
4	1	Незадовільно (низький рівень знань, умінь та навичок). Студент не знає матеріалу, допускає істотні помилки під час відповіді на поставлені питання та не дотримується вимог оформлення роботи.

6.3 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за навчальним матеріалом окремих модулів після завершення лекційних і практичних занять.

Форма проведення – письмова, тестування в системі Е-навчання.

Завдання для модульної контрольної роботи та критерії їх оцінювання розробляються лектором. Він проводить і оцінює модульні контрольні роботи.

Тривалість проведення письмового модульного контролю становить 2 академічні години.

Результати перевірки письмових контрольних завдань доводяться до відома студентів не пізніше ніж через два робочі дні після їх виконання.

Студент, який не згоден з отриманою за результатами модульного контролю оцінкою, має право подати апеляцію безпосередньо після оголошення оцінки. У цьому випадку завідувач кафедри призначає апеляційну комісію, яка зобов'язана розглянути апеляцію в присутності студента.

Критерії оцінювання МКР		
№ з/п	Максимальна кількість балів	Опис критерію
1	21–25	Відмінно (високий рівень знань, умінь та навичок). Студент глибоко і міцно засвоїв матеріал. Завдання виконано самостійно, грамотно, дотримано усіх вимог. Робота має творчий характер.
2	15–20	Добре (достатній рівень знань, умінь та навичок). Студент твердо знає матеріал, не допускає істотних неточностей під час відповіді на питання та помилок в оформленні роботи.
3	10–14	Задовільно (середній рівень знань, умінь та навичок). Студент знає тільки основний матеріал, але не засвоїв його деталей, допускає неточності під час відповіді на питання, наявні помилки в оформленні роботи.
4	1–9	Незадовільно (низький рівень знань, умінь та навичок). Студент не знає матеріалу, допускає істотні помилки під час відповіді на поставлені питання та не дотримується вимог оформлення роботи.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- Комп'ютерного контролю: тестові програми.
  - Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.
- Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:
- систематичність відвідування занять (в тому числі і в дистанційному форматі);
  - своєчасність виконання навчальних і індивідуальних завдань;

- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних і індивідуальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності;
- виконання тестових завдань.

Форма контролю – залік, оцінка за який виставляється за результатами поточної роботи впродовж семестру. Е-навчання Університету.

6.5 Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 бали	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта дисципліни

Модулі (назви, бали)	Змістовий модуль I		Змістовий модуль II	Змістовий модуль III		Змістовий модуль IV	
	Л.1 (1 б.)	Л.2 (1 б.)		Л.3 (1 б.)	Л.4 (1 б.)	Л.5 (1 б.)	Л.6 (1 б.)
Лекції (бали)	Л.1 (1 б.)	Л.2 (1 б.)	Л.3 (1 б.)	Л.4 (1 б.)	Л.5 (1 б.)	Л.6 (1 б.)	Л.7 (1 б.)
Семінарські заняття (бали)	С.1 (11 б.)	С.2 (11 б.)	С.3-4 (22 б.)	С.5-6 (22 б.)	С.7 (11 б.)	С.8 (11 б.)	С.9 (11 б.)
Самостійна робота (бали)	СР. 1 (5 б.)	СР. 2 (5 б.)	СР. 3 (5 б.)	СР. 4 (5 б.)	СР. 5 (5 б.)	СР. 6 (5 б.)	СР. 7 (5 б.)
Модульний контроль (бали)	МКР (25 б.)		МКР (25 б.)	МКР (25 б.)		МКР (25 б.)	
Підсумковий контроль (вид, бали)	Залік						

8. Список рекомендованої літератури

Основна

1. Блій де Г., Муллер П., Шаблій О. Географія: світи, регіони, концепти: Пер. з англ. — К., 2004. — 740 с.
2. Величко В. Теоретичні та методологічні засади регіонознавства в наукових дослідженнях в Україні та інших європейських державах. – Режим доступу: <http://2016/vuzlib.com/content/view/2600/74/>.
3. Глобалізація. Регіоналізація. Регіональна політика. — Луганськ: Знання, 2010. — 664 с.
4. Ігнат'єв П. М. Країнознавство. Країни Азії: Навч. посібник. — Чернівці, 2006. — 424с.
5. Масляк П. О. Країнознавство: Підручник. — К., 2008. — 292 с.
6. Міжнародні інтеграційні процеси сучасності / А. С. Філіпенко, В. С. Будкін, М. А. Дудченко та ін. — К., 2004. — 304 с.
7. Міжнародні організації: Навч. посіб. / Ред. О. С. Кучик. — К., 2005. — 497 с.
8. Регіональна політика в країнах Європи. Уроки для України / За ред. С. Максименка. — К., 2010. — 72 с.
9. Регіональна політика: методологія, методи, практика / Відп. ред М. І. Долішній. — Львів, 2001. — 719 с.
10. Рейтинги країн світу /Упорядник О. Біттер. – Львів,2014. – 119 с.
- 11.Хантінгтон С. Зіткнення цивілізацій. — К., 2003. — 603 с.
- 12.Архівістика: термінологічний словник / авт.-упоряд.: К. Є. Новохатський, К. Т. Селіверстова. – К., 1998. – 106 с.
- 13.Матяш І. Методологічні засади й понятійний апарат архівознавства // Український історичний журнал. – 2009. – № 2. – С.124 – 134.
- 14.Матяш І. Основні поняття архівознавства // Архіви України. – 2010. - № 3-4. – С.22 – 58
- 15.Палієнко М.Г. Історичні традиції та сучасні тенденції розвитку європейської та американської моделей архівної освіти // Архіви України. – 2015. – № 5–6. – С. 35–60.
- 16.Палієнко М.Г. Образ «архіву» у сучасному науковому дискурсі: множинність інтерпретацій // Архіви України. – 2016. – № 5-6. – С.136–152.
- 17.Приходько Л. Формування фондового принципу організації архівних документів у зарубіжному архівознавстві другої половини ХІХ – початку ХХ ст. // Архіви України. – 2013. – № 2. – С.5–47.
- 18.Приходько Л.Ф. Розвиток архівної справи та архівознавчої думки Франції у ХVІІІ – початку ХІХ ст. // Студії з архівної справи та документознавства. – 2012. - Т. 20. - С. 16-35.
- 19.Палієнко М.Г. Особливості зберігання документальної спадщини у Великобританії: історичні традиції та сучасна організація // Студії з архівної справи та документознавства. – 2011. – Т. 19. – С. 43–47.

20. Антоненко І. Організація архівної справи у Федеративній Республіці Німеччина // Студії з архівної справи та документознавства. – 1996. – Т.1. – С.124-132.
21. Малолєтова Н.І. Берлінська державна бібліотека Пруської культурної спадщини: Історія її утворення, діяльність та сучасний // Бібліотечний вісник. – 2004. – № 5. – С. 40–46.
22. Себта Т. Україніка в Берлінській державній бібліотеці Пруської культурної спадщини та Федеральному архіві в Берліні // Архіви України. – 2007. – № 1–3. – С. 215–249.
23. Палієнко М.Г. Архівна система Австрії: історичні витoki, еволюція, сучасна організація // Архіви України. – 2016. – № 1-2. – С.187–210.
24. Україніка в збірках Австрії. Бібліотеки, архіви, музеї: Попередній довідник / Укл. Петро Ричков. – К., 1993. – 47 с.
25. Антоненко Ірина. Архіви Італії // Українська архівна енциклопедія. – К., 2008. – С.84-85.
26. Бартнік Анджей. Центральний військовий архів Польщі та доступ до його документів // Архіви України. – 2000. – № 1-3.
27. Мельник Р. Головна дирекція державних архівів як керівний орган архівної служби Польщі: внутрішня структура і завдання (1951–2005) // Архіви України. – 2009. – № 3–4. – С.227–243.
28. Мельник Р. Система й мережа архівів державної архівної служби Польщі // Архівознавство. Археографія. Джерелознавство. – К., 2010. – Вип. 10. – С. 343–364.
29. Саприкіна Олена. Архіви Польщі // Українська архівна енциклопедія. – К., 2008. – С.94–95.
30. Бездрабко В.В. З історії архівної справи в Болгарії: конституювання ідеї центрального державного архіву // Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики. – К., 2006. – Ч.13. – Част.2. – С.208–240.
31. Лозенко Л. Празький український архів: історія і сьогодення // Архіви України. – 1994. – № 1/6. – С.18–30.
32. Шумейко М. Архіви Білорусі // Українська архівна енциклопедія. – К., 2008. – С.70–72.
33. Левченко Л. Архіви і архівна справа Сполучених Штатів Америки: історія та організація. – Миколаїв, 2013. – 1204 с.
34. Левченко Л. Л. До історії створення Національного архіву Сполучених Штатів Америки // Архіви України. – 2009. – № 6. – С.227–250; 2010. – № 1. – С.141–161.
35. Палієнко М. Архіви США // Українська архівна енциклопедія. – К., 2008. – С.100-102.
36. Палієнко М.Г. Історичні традиції та сучасні тенденції розвитку європейської та американської моделей архівної освіти // Архіви України. – 2015. – № 5–6. – С. 35–60.
37. Палієнко М. Професійні асоціації архівістів США і Канади // Архівіст. – 1999. – № 1. – С.46–49.

38. Палієнко М. Професійні асоціації архівістів США і Канади // *Архівіст*. – 1999. № 1. С.46-49.
39. Палієнко М., Срібняк І. Матеріали колекції Андрія Жука Національного архіву Канади як джерело вивчення історії України // *Спеціальні галузі історичної науки: Збірник на пошану Марка Якимовича Варшавчика*. К., 1999. С.168-175.
40. Стоян П.Ф. Архівна система Канади і її електронні ресурси: науково-методичне забезпечення, інтеграція та удоступнення інформації // *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2013. № 2. С.33-38.
41. Стоян П.Ф. Електронні ресурси архівної системи Канади: структура і стан розвитку // *Рукописна та книжкова спадщина України*. 2012. Вип.16. С. 446-458.
42. Палієнко М. Архівна система Туреччини: становлення, еволюція, сучасна організація // *Архіви України*. – 2015. – № 2. – С.209–228.
43. Палієнко М.Г. Історичні традиції Кореї крізь призму архівних реліквій // *Українська орієнталістика*. – К., 2007-2008. – Вип.2-3. – С.82-84.
44. Палієнко М. Особливості розвитку архівної справи у країнах Східної Азії // *Українська орієнталістика*. – К., 2010. – Вип. 4. – С. 210–215.
45. Пилипенко Ю. Архівне будівництво в Китайській Народній Республіці // *Науково-інформаційний бюлетень Архівного управління УРСР*. – 1960. – № 3. – С.81–86.
46. Рейхман Я. Турецькі архіви і їх значення для дослідження історії України // *Архіви України*. – 1966. – № 4. – С. 11–16.
47. Христова Н. Організація архівної справи у Туреччині // *Студії з архівної справи та документознавства*. – 1998. – Т. 3. – С.147–149.
48. Пилипенко Ю. Архівне будівництво в Китайській Народній Республіці // *Науково-інформаційний бюлетень Архівного управління УРСР*. 1960. № 3. С.81-86.

Додаткова:

1. Регіональна політика в країнах Європи. Уроки для України / За ред. С. Максименка. – К., 2010. – 72 с.
2. Регіональна політика: методологія, методи, практика / Відп. ред М. І. Долішній. – Львів, 2001. – 719 с.
3. Рейтинги країн світу / Упорядник О. Біттер. – Львів, 2014. – 119 с.
4. Романовський В. Нариси з архівознавства. Історія архівної справи на Україні та принципи порядкування в архівах. – Х., 1927.
5. Себта Т. Україніка в Берлінській державній бібліотеці Пруської культурної спадщини та Федеральному архіві в Берліні // *Архіви України*. – 2007. – № 1–3. – С. 215–249.
6. Україніка в збірках Австрії. Бібліотеки, архіви, музеї: Попередній довідник / Укл. Петро Ричков. – К., 1993. – 47 с.
7. Хантінгтон С. Зіткнення цивілізацій. – К., 2003. – 603 с.
8. Яковенко Н. Вступ до історії. – К., 2007.